

matura

ZGODNE
Z WYTYCZNYMI
CKE

USZCZUPLONA PODSTAWA PROGRAMOWA

Rozwiązania krok po kroku do repetytorium

język angielski

matura

ZGODNE
Z WYTYCZNYMI
CKE

USZCZUPLONA PODSTAWA PROGRAMOWA

Rozwiązania krok po kroku do repetytorium

język angielski

1. Człowiek

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 1. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. W przypadku podpunktu z dwoma elementami (czas i miejsce spotkania) wystarczy, że odniesiesz się – bez rozwijania – do każdego z nich, np. powiesz: *I met her yesterday in the park*. Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania. Przykładowo: gdy egzaminator zapyta: *What is she like?*, mów o charakterze nowo poznanej koleżanki, a nie o jej wyglądzie.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza (np. powie: *I just can't believe she's so perfect!*). Negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język – postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Zadanie 2. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2.. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby rozwinąć zarówno opis, jak i odpowiedzi. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see two people. They are in a room and they are talking*. Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisuąc obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (wtedy np. powiesz: *I think she's going to walk out of the room because the man is shouting at her*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania. Pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym (zaczynij np. tak: *Last year I lost my phone. It was awful because...*).
- Krok 2:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność. Za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 3:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),

- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Zadanie 3. **czas: 5 min**

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji (wyjaśnij np., który z ubiorów wydaje ci się elegancki, stosowny, pasujący koledze, adekwatny do pogody, a który jest zbyt nieformalny, zbyt ciepły, zbyt smutny itp.). Następnie będziesz poproszony/poproszona, by odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.

Krok 2: Tak jak powyżej, wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie: na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Na przykład: odpowiadając na pytanie 4., zgłęb temat, analizując zagadnienie noszenia mundurków z różnych stron, weź pod uwagę: samopoczucie ucznia, stronę ekonomiczną, estetyczną i praktyczną.

Krok 3: W tym zadaniu możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Krok 4: Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak zbędziesz robić to zbyt często, może to skutkować obniżeniem punktacji.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 4. **0-3 pkt**

Zadanie 4.1. **0-1 pkt**

Odpowiedź

C

Zadanie 4.2. **0-1 pkt**

Odpowiedź

D

Zadanie 4.3. **0-1 pkt**

Odpowiedź

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchaj uważnie tekstu. Nie wylapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi, w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *succeeded in keeping a resolution* (zdanie D) w tekście nagrania występuje jako: *And it worked!*, a: *a friend from school* (zdanie A) to: *a classmate*. Przyjrzyj się znaczeniu słów: przykładowo czasownik *enumerates* (zdanie C) sugeruje, że w którymś z tekstów możemy liczyć na listę jakichś elementów, o których mowa w zdaniu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 5. 0-3 pkt**Zadanie 5.1. 0-1 pkt**

Odpowiedź

C

Zadanie 5.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 5.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu. Przykładowo: by odpowiedzieć na pytanie 5.3., trzeba zrozumieć słowo *sibling* w zdaniu A i stąd wyciągnąć wnioski ze zdania w słuchanym tekście: *my brother has kids the same age*.

Krok 2: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale oczywiście tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna. Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Przykładowo w zadaniu 5.2. osoby w nagraniu wspominają psa, dzieci oraz czas na sen, ale tylko jedna z tych opcji opisuje coś, co Mark chciałby mieć.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 6. 0-3 pkt****Zadanie 6.1. 0-1 pkt**

Odpowiedź

D

Zadanie 6.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 6.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Przykładowo: w zdaniu D czytamy: *He said...* – oznacza to, że w tekście głównym będziemy szukali zdania przed luką lub po niej, w którym został wskazany *he* i które będzie nawiązywało do tematyki zdania D. Warto przyjrzeć się zdaniu przed luką 6.1., w którym występuje *researcher*. Z kolei w ostatnim zdaniu tekstu występuje *them*, stąd szukamy zdania, które w luce 6.3. wyjaśni to *them*; mogą to np. być *American adults* w zdaniu B.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 7. 0-5 pkt

Zadanie 7.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 7.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 7.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 7.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 7.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, więc warto być czujnym. Przykładowo w pytaniu 7.2. wszystkie odpowiedzi A–D występują w tekście, ale tylko jedna występuje jako coś, co osoba postanowiła zrobić, a trzy z nich są wymienione jako coś, co zrobić mogła, ale nie zrobiła. Łatwo wpaść więc w pułapkę.

Krok 2: Pytanie 7.5. sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu. Nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach (typu *money, family, old man*).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 8. 0–2 pkt

Zadanie 8.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 8.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w sytuacjach typowych, a także bardziej złożonych. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych,
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę,
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia,
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje,
- pytać o opinie i preferencje,
- zgadzać się i nie zgadzać się z opiniami,
- składać oraz przyjmować życzenia i gratulacje,
- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia,
- prosić o radę i jej udzielać,
- prosić o pozwolenie, udzielać go i odmawiać go,
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać i instruować,
- wyrażać emocje,
- stosować zwroty i formy grzecznościowe,
- inne.

Krok 2: Wykonując to zadanie, bądź szczególnie czujny/czujna przy minidialogach trójczłonowych. Pamiętaj, że wypełnienie luki w środku dialogu musi pasować do obu otaczających ją wypowiedzi. Przykładowo: w zadaniu 8.2. wszystkie opcje pasują do wypowiedzi przed luką, ale tylko jedna – do tego, co jest po niej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 9. 0-2 pkt

Zadanie 9.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 9.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski. Zazwyczaj wszystkie odpowiedzi będą poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 2: Pamiętaj (zadanie 9.1.), że *you must* znaczy „musisz”, ale *you mustn't* to „nie wolno ci”. Zwróć też uwagę (zadanie 9.2.), że zdanie *Simon and Anna like themselves a lot* znaczy „Simon i Anna bardzo lubią siebie samych”, a zdanie *Simon and Anna like the others a lot* znaczy, że lubią inne osoby.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 10. 0-2 pkt

Zadanie 10.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 10.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu opcji zawierającej możliwie dokładne przekształcenie zdania. Zazwyczaj wszystkie odpowiedzi będą poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie możliwie blisko oddawała znaczenie zdania oryginalnego.

Krok 2: Zadania tego typu potrafią być logiczną łamigłówką. Przykładowo w zadaniu 10.2. możesz spróbować narysować wydarzenia na linii czasu, aby nie pomylić ich kolejności.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 11. 0-2 pkt

Zadanie 11.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

are you doing

Zadanie 11.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

has two babies

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi. Zwróć uwagę, że 11.1. jest docelowo pytaniem, a w 11.2. zdecyduj, w jakim czasie ma być zbudowane zdanie (czy opisywana sytuacja odnosi się do przyszłości, teraźniejszości czy przeszłości).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 12. 0-2 pkt

Zadanie 12.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. up

Zadanie 12.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B. have

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. czasowniki frazowe (np. *grow up, break up, put off, get along*) oraz typowe połączenia czasowników z przyimkami (np. *accuse of, depend on*). Warto też powtórzyć typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, have a good time, keep a promise, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 13. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując

pierwszy podpunkt, możesz napisać: *I am going to travel around Europe. I may stay longer in Barcelona.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując trzeci podpunkt, możesz napisać: *I feel anxious but also happy about my plan. Have you got any advice for me?*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Przykładowo zdanie: *I go to work* nie jest wyrażeniem planu.

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest przystępny w odbiorze na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „Najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *I'm going to..., my parents' reaction, the main argument in favour of...*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 pkt.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (upewnij się, czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie, czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, a za poprawność środków językowych – 2 pkt.

2. Miejsce zamieszkania

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 14. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w czasie której egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Przykładowo: mówiąc o podziale obowiązków, zaproponuj, co ty mógłbyś/mogłabyś robić, a co mogłaby robić druga osoba. Odniesienie się do danego elementu i rozwiniecie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zapytaj np.: *How much are you willing to pay?* Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza (np. powie: *I think this price is too high*); negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Zadanie 15. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2.. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see two people carrying a big box in a room*. Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści – takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *I think they are enjoying themselves because they are smiling*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3 będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie, używając czasów przeszłych. Zacznij np. tak: *I and my family moved house last year. It was very exciting because...*
- Krok 2:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 3:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,

- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Zadanie 16. **czas: 5 min**

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. W swojej wypowiedzi możesz uwzględnić na przykład ruch uliczny, sklepy, ilość zieleni, atmosferę miejsca itd. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.

Krok 2: Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszysz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Przykładowo: odpowiadając na pytanie 4 (zalety mieszkania na wsi) uwzględnij więcej niż jedną zaletę: jakość powietrza, tempo życia, koszty życia, walory przyrodnicze.

Krok 3: Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Krok 4: Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania na łatwiejszy język (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 17. **0–4 pkt**

Zadanie 17.1. **0–1 pkt**

Odpowiedź

E

Zadanie 17.2. **0–1 pkt**

Odpowiedź

D

Zadanie 17.3. **0–1 pkt**

Odpowiedź

B

Zadanie 17.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchając tekstu, nie wylapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens całości. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi, w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo:

- *avoid dark colours* to w tekście nagrania *sticking to light colours*,
- *don't stick to one texture* to *mixing various textures*,
- *change the look of the room entrance* to *paint the door*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 18. 0-3 pkt

Zadanie 18.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 18.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 18.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *landlord* (osoba wynajmująca komuś mieszkanie) i *tenant* (osoba wynajmująca je od kogoś).

Krok 2: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna; aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Przykładowo w zadaniu 18.1. w tekście słyszymy o odległości mieszkania od koledżu, o problemach z sąsiadem i o wysokości czynszu, ale tylko jedno ze zdań w zadaniu określa powody, dla których Marta chce się wprowadzić.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 19. 0-6 pkt

Zadanie 19.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

G

Zadanie 19.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 19.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 19.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 19.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 19.6. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie na przykład tylko jednego ze zdań w tym akapicie. Podobnie jak w zadaniach odsłuchowych, nie skupiaj się na konkretnych słowach.

Krok 2: Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście zwrotów: *decide how much money you can spend* ani *do some research* czy też *negotiate terms*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. Przykładowo *decide how much money you can spend* z nagłówka to *having your budget set* z tekstu. Zachowaj czujność, ponieważ pojedyncze słowa z nagłówków mogą pojawić się we fragmentach niebędących poprawnymi odpowiedziami, aby sprawdzić, czy rzeczywiście rozumiesz znaczenie tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 20. 0-5 pkt

Zadanie 20.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 20.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 20.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 20.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 20.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym. Przykładowo w zadaniu 20.3. odpowiedź B zawiera informację, że bohater tekstu rozmawia z *the boy with the cane* – łatwo wpaść tu w pułapkę, gdyż ten chłopiec występuje w tekście, ale nasz bohater go tylko widzi, ale z nim nie rozmawia.

Krok 2: Uważaj na zadanie 20.2. Zwróć uwagę, że w zadaniu masz wybrać zdanie fałszywe (*false*), zatem trzy z podanych odpowiedzi będą prawdziwe i tych nie wybierasz.

Krok 3: Zadanie 20.5. sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu; nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach (np. *boys, doctor, apartment*).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 21. 0-3 pkt

Zadanie 21.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

lot

Zadanie 21.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

instead

Zadanie 21.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

than

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakie słowo uzupełni lukę – pamiętać o poprawności gramatycznej oraz o tym, żeby całe zdanie miało sens.

Krok 2: W zadaniu 21.1. przypomnij sobie, jak można powiedzieć „dużo (czegoś)”.

Krok 3: W zadaniu 21.2. należy wykazać się znajomością angielskiego zwrotu oznaczającego „zamiast”.

Krok 4: W zadaniu 21.3. wpisując słowo than (*more than...*), nie popełnij błędu, pisząc *then*. Błąd ten skutkuje zmianą znaczenia słowa, co oznacza, że nawet osoby ze stwierdzoną dysleksją nie otrzymają tutaj punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 22. 0-2 pkt

Zadanie 22.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 22.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski. W tych przykładach dwie z trzech odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna jest tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 2: Zwróć uwagę na czas użyty w zwrocie docelowym; w zadaniu 22.1. oczekiwany jest czas teraźniejszy. Pamiętaj, że słowa *did* i *will* zwykle kierują nas odpowiednio: w przeszłość i przyszłość.

Krok 3: W zadaniu 22.2. zwróć uwagę, że fraza oryginalna jest przecząca.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 23. 0-2 pkt

Zadanie 23.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 23.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu opcji zawierającej możliwie dokładne przekształcenie zdania. Wszystkie odpowiedzi będą poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie dokładnie oddawała znaczenie zdania oryginalnego.

Krok 2: W zadaniu 23.1. zastanów się, jak stworzyć rzeczownik od przymiotnika *long*.

Krok 3: W zadaniu 23.2. zwróć uwagę, że zapytanie o to, kiedy coś się zaczęło, jest często pokrewne pytaniu, jak długo to trwa.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 24. 0-2 pkt**Zadanie 24.1. 0-1 pkt****Odpowiedź**

will/can/would you help me

Zadanie 24.2. 0-1 pkt**Odpowiedź**

children's room

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Zwróć uwagę, że zaimki osobowe należy często w tych zadaniach odmieniać, np. w zadaniu 24.1. zdecyduj, czy *I* stanie się *me*, *my* czy *mine*. Często w tych zadaniach sprawdza się też, czy umiesz stworzyć formy dzierżawcze (np. *child's* – *children's*).

Krok 3: W zadaniu 24.2. dobrze policz, ilu synów ma osoba mówiąca.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 25. 0-2 pkt**Zadanie 25.1. 0-1 pkt****Odpowiedź**

A. save

Zadanie 25.2. 0-1 pkt**Odpowiedź**

B. single

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. związki frazeologiczne z czasownikami, np.: *have a rest, save money, have a good time, keep a promise, tell a secret* – a także z przymiotnikami, np.: *sudden movement, single parent, big surprise*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 26. 0–12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby odnieść się do każdego podpunktu i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element pierwszy, możesz napisać: *This apartment is great because it's very cosy and quite inexpensive. It's also close to the university.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. Przykładowo: realizując element pierwszy, możesz napisać: *The apartment is rather small but well lit. It is located in the centre.*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Przykładowo zdanie *You give me some advice* nie jest prośbą o radę (element czwarty), a jest nią np. zdanie *Can you give me some advice?*

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest logiczny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów – przykładowo czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Sprawdź też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *conveniently situated, a problem came up, the advantages of living somewhere*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

3. Edukacja

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 27. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania, 1. będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. W przypadku podwójnego zagadnienia w podpunkcie możesz jedynie odnieść się (bez rozwinięcia) do każdego członku, np. mówiąc: *We get homework every day and we often have tests*. Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także poprzez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania. Przykładowo: jeśli egzaminator zapyta o zajęcia pozalekcyjne, to nie opowiadaj o zajęciach obowiązkowych.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza lub o coś dopytuje (np.: *Can you tell me more about how you spend your free time?*); negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 28. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see children sitting at a table and drawing*. Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *The woman may be a teacher because she's helping the children*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3 będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym. Przykładowo: *My best lesson ever was last year. It was a Biology lesson. We were doing research in a laboratory*.
- Krok 2:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 3:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 29. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij takie aspekty, jak: koszt zajęć, dostępność dla wszystkich, atrakcyjność, pożyteczność dla zdrowia i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.

Krok 2: Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Przykładowo: odpowiadając na pytanie pierwsze, rozważ kwestię darmowej edukacji wyższej z perspektywy ucznia, jego rodziny, lokalnej społeczności oraz całego państwa.

Krok 3: Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Krok 4: Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 30. 0-4 pkt

Zadanie 30.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 30.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 30.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

Zadanie 30.4. 0-1 pkt**Odpowiedź**

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchając tekstu, nie skupiaj się na pojedynczych słowach, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na poszczególnych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *using some time management strategies* odnajdziemy w tekście jako: *try to plan your studies with a weekly timetable*. Zwróć uwagę, że zdania B i D (odpowiednio: *various media*, *different ways of revising*) sugerują, że w docelowych tekstach te elementy będą wymienione – i tak też się staje.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 31. 0-5 pkt**Zadanie 31.1. 0-1 pkt****Odpowiedź**

library and computer

Zadanie 31.2. 0-1 pkt**Odpowiedź**

milk

Zadanie 31.3. 0-1 pkt**Odpowiedź**

the playground

Zadanie 31.4. 0-1 pkt**Odpowiedź**

after/no sooner than

Zadanie 31.5. 0-1 pkt**Odpowiedź**

the office area

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu. Na przykład w tym zadaniu słyszymy: *together with milk*, a w luce 31.2. napiszemy: *(including) milk*.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki; wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. w 31.5. napiszesz *in the kindergarten* zamiast *in the office area*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 32. 0–3 pkt

Zadanie 32.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 32.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 32.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Przykładowo: po luce 32.1. czytamy: *As a result, their hands aren't...* – oznacza to, że dla luki tej będziemy szukali zdania, w którym będzie omówione jakieś wydarzenie lub zjawisko, które niesie z sobą skutek omówiony w cytowanym zdaniu (rozważ np. zwyczaje dzieci, do których odnosi się zdanie D). Z kolei po luce 32.3. następuje zdanie, w którym występuje *she*, a przed luką jest zdanie, które wprowadza *one scientist*; stąd można wstępnie założyć, że w luce będzie odniesienie do *one scientist* albo wprowadzona będzie nowa osoba, do której w następnym zdaniu po luce odnosimy się jako do *she*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 33. 0–4 pkt

Zadanie 33.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 33.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 33.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 33.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często, podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym. Na przykład: w pytaniu 33.3. odpowiedź D zawiera informację o *bus lanes*. Co wyklucza tę odpowiedź, choć sformułowanie *many bikes riding* mogłoby być kuszące; nie daj się nabrać.)

Krok 2: Zwróć uwagę, że w zadaniu 33.2. jest pytanie o to, kto nie może wziąć udziału w rajdzie; wiemy, że trzy z czterech grup mogą wziąć udział.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 34. 0-2 pkt

Zadanie 34.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

of

Zadanie 34.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

perform/score

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakim słowem uzupełnić lukę, żeby zdanie było poprawne gramatycznie oraz żeby miało sens.

Krok 2: W zadaniu 34.1. należy wykazać się znajomością angielskiego zwrotu oznaczającego „zamiast”.

Krok 3: W zadaniu 34.2. przypomnij sobie, jak można powiedzieć „lepiej wypaść na egzaminie”. Nie będzie to *make*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 35. 0-2 pkt

Zadanie 35.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 35.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: W 35.1 pamiętaj, że mówimy: *prefer to do something rather than do something else, ale prefer doing something to doing something else.*

Krok 3: W 35.2 dwie z trzech odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 36. 0-2 pkt

Zadanie 36.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 36.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu opcji zawierającej możliwie dokładne przekształcenie zdania. W tym zadaniu wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie oddawała znaczenie zdania oryginalnego.

Krok 2: Zadania tego typu potrafią być logiczną łamigłówką. Przykładowo: w 36.1. spróbuj dobrze wyobrazić sobie sytuację, by nie popełnić błędu logicznego.

Krok 3: W 36.2. pamiętaj, że struktura *used to do* zawsze odnosi się do przeszłości oraz że nie możemy użyć struktury *have done*, mówiąc o okolicznościach danego wydarzenia w przeszłości (np. kiedy ono miało miejsce).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 37. 0-2 pkt

Zadanie 37.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

skiing to snowboarding

Zadanie 37.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

have never copied

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: W 37.2. podejmij decyzję o docelowym czasie gramatycznym zwrotu w luce, analizując czas drugiego zdania w tym przykładzie.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 38. 0-2 pkt

Zadanie 38.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. do

Zadanie 38.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B. over

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. czasowniki frazowe (np. *grow up, get over something, put off, get along*) oraz typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, do one's best, keep a promise, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 39. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu się odnieść i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując

element trzeci, możesz napisać: *The participants in the course are very bright and friendly. They showed me around the city.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnies się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku realizując element drugi, możesz napisać: *The class in which I took part was a speaking session. The teacher was helpful and made a lot of jokes.*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład zdanie *I speak English well* nie jest wyrażeniem oczekiwań (element czwarty), a jest nim np. zdanie *I hope to speak English well after the course.*

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest logiczny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów – na przykład czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *I chose to go there because..., my expectations are..., in my opinion...*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

4. Praca

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 40. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć, np. wymieniając przynajmniej dwie umiejętności przydatne w pracy kelnera/kelnerki. Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także poprzez zadanie pytań – np. *How much money will I make?* Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza lub o coś dopytuje (np. *Can you tell me something more about your work at McDonald's?*); negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język – postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 41. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis jak odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see a three people at a table. The woman is pointing her finger at something.*
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (powiedz np. *The man is going to leave the room because the woman is kicking him out.*).
- Krok 3:** Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3 będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie, w czasie przeszłym (np. *Last year I went for a job interview in McDonald's. It went well.*).
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język – postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 5:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 42. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij np. ilość światła w biurze, liczbę okien, atmosferę, kolory ścian, przestronność miejsca do pracy i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.
- Krok 2:** Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie: na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Odpowiadając na pytanie 2., nie musisz opowiedzieć się za jedną opcją; możesz rozważyć plusy i minusy pracy w budynku i na świeżym powietrzu, a dopiero pod koniec wypowiedzi wyrazić swoje preferencje.
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania na łatwiejszy język (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 43. 0-4 pkt

Zadanie 43.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 43.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 43.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

Zadanie 43.4. 0-1 pkt**Odpowiedź**

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchaj uważnie tekstu. Nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *observe animals living in water* w tekście nagrania występują jako *study of life in the ocean*; *may not bring money at first* to *don't expect to start right off with paid projects*, *a gives other people images to look at* to *capture the most fabulous pictures of the wild*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 44. 0-4 pkt**Zadanie 44.1. 0-1 pkt****Odpowiedź**

North Beach

Zadanie 44.2. 0-1 pkt**Odpowiedź**

three times

Zadanie 44.3. 0-1 pkt**Odpowiedź**

cover letter

Zadanie 44.4. 0-1 pkt**Odpowiedź**

(Monday) 22nd

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem są konstruowane w języku polskim, a czasem – w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu. Przykładowo: w tym zadaniu słyszymy: *on Mondays, Tuesday and Wednesdays*, a w luce 44.2. napiszemy: *three times (a week)*. Użycie w miejscu luki na przykład *on Mondays, Tuesday and Wednesdays* spowoduje, że zdanie jest nielogiczne i nie otrzymasz za nie punktu.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona

zbyt ogólna (np. *the end [of February]* w luce 44.4. zamiast *22nd [of February]*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 45. 0–4 pkt

Zadanie 45.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 45.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 45.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 45.4. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, czytaj uważnie tekst. Nie wylapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści tekstu. Przykładowo: *IT knowledge* (45.1.) w tekście prowadzi do *computer and network expert, many unusual places – you never know where you could be asked to rest your head, a many people want this job to the competition for the job is fierce.*

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 46. 0–4 pkt

Zadanie 46.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 46.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 46.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 46.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie.

Krok 2: Podobnie jak w zadaniach ze słuchu nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście zwrotów: *examine your initial situation* ani *learn to say know*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. Na przykład będą to, odpowiednio: *once you think about it carefully* oraz *learn to refuse*. Zachowaj czujność, ponieważ pojedyncze słowa z nagłówków mogą pojawić się we fragmentach niebędących poprawnymi odpowiedziami, aby sprawdzić, czy rzeczywiście rozumiesz znaczenie tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 47. 0-3 pkt

Zadanie 47.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

who/that

Zadanie 47.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

to

Zadanie 47.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

been

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakim słowem uzupełnić lukę, tak aby zdanie było poprawne gramatycznie oraz miało sens.

Krok 2: W 47.1. przypomnij sobie, jak można powiedzieć „którzy”, a także różnicę między *who* a *which* w tym kontekście.

Krok 3: W 47.2. upewnij się, że wiesz, jakiego przyimka używamy po przymiotniku *similar*.

Krok 4: W 47.3. będziesz musiał/musiła wykazać się znajomością strony biernej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 48. 0-2 pkt

Zadanie 48.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 48.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: W 48.1. nie wpadnij w pułapkę tłumaczenia dosłownego („może” to nie zawsze *can*). Aby poprawnie zrobić 48.2., powtórz tzw. *Question Tags*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 49. 0-2 pkt

Zadanie 49.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 49.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu opcji zawierającej możliwie dokładne przekształcenie zdania. Wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie oddawała znaczenie zdania oryginalnego.

Krok 2: W 49.1. zwróć uwagę, że zdanie oryginalne jest w formie przeczącej i jest wyrażeniem woli mówiącego.

Krok 3: W 49.2. zdecyduj, czy zdanie docelowe oznacza, że: „musisz”, „nie musisz” czy „nie możesz” spóźnić się na spotkanie, a potem dokonaj stosownego przekształcenia.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 50. 0-2 pkt

Zadanie 50.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

haven't had

Zadanie 50.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

was still sitting

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Decydując, których czasów gramatycznych użyć w obu przykładach, zwróć uwagę na: *since I started working* (50.1.) oraz *at that time yesterday* (50.2.).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 51. 0-2 pkt

Zadanie 51.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. off

Zadanie 51.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B. make

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. czasowniki frazowe (np. *grow up, call off, break up, put off, get along*) oraz typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, make money, keep a promise, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 52. 0-2 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu się odnieść i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element drugi, możesz napisać: *Before I started I worried I wouldn't get on well with other people and that I would be late for work, because I hate getting up early.*

- Krok 2:** Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element pierwszy, możesz napisać: *I worked as a waitress in a bar. I got this job thanks to a friend of mine.*
- Krok 3:** Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład: zdanie *One day I misunderstand an order* nie jest opisem wydarzenia z przeszłości (element trzeci), ale byłoby nim zdanie: *One day I misunderstood an order.*
- Krok 4:** Jeśli chcesz otrzymać 2 punkty za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.
- Krok 5:** Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *I was employed as..., my main fear was..., I think it is a very good idea because...*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.
- Krok 6:** Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 punkty.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

5. Życie prywatne

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 53. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w czasie której egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Na przykład: opisując typowy ubiór weselny, wspomnij o przynajmniej dwóch jego elementach (ładna sukienka, eleganckie buty itp.). Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania. Przykładowo: na pytanie o czas trwania uroczystości nie odpowiadaj, o której się zaczyna.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza; negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Zadanie 54. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2.. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi. Powiedz np.: *I can see a woman walking her cat in a park.* Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. powiedz: *The girl is enjoying herself because she is smiling.*)
- Krok 2:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 3:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania na łatwiejszy język (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,

- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Zadanie 55. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. W swojej odpowiedzi możesz uwzględnić: liczbę gości na imprezie, muzykę, rodzaj serwowanego jedzenia, atmosferę, czas trwania imprezy i godzinę jej rozpoczęcia oraz inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.
- Krok 2:** Tak jak powyżej, wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie: na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Odpowiadając na pytanie 2., nie musisz opowiedzieć się po stronie jednej z opcji, np. możesz rozwinąć wypowiedź, omawiając plusy i minusy zarówno otrzymania podarku, jak i pieniędzy w prezencie urodzinowym. Na końcu wyraż swoje preferencje.
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 56. 0-2 pkt

Zadanie 56.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 56.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy, oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *encourages* (zachęca), *complains* (narzeka).
- Krok 2:** Ponadto zwróć uwagę, w jaki sposób funkcje językowe są realizowane w tekście. Przykładowo: funkcja czynienia komuś oferty (56.1.) jest wyrażona zdaniem: *Do you want to go to the cinema?*

Krok 3: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 57. 0–5 pkt

Zadanie 57.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

animals

Zadanie 57.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

Young Rider

Zadanie 57.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

posters

Zadanie 57.4. 0–1 pkt

Odpowiedź

17

Zadanie 57.5. 0–1 pkt

Odpowiedź

adverts

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem – w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Przykładowo: w tym zadaniu słyszymy: *there are absolutely no adverts inside*, a w luce 57.5. napiszemy: *(there aren't any) adverts inside*. Użycie w miejscu luki np. *no adverts* spowoduje, że zdanie jest gramatycznie niepoprawne i nie otrzymasz za nie punktu.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *things* zamiast *posters* w luce 57.3.) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 58. 0-3 pkt

Zadanie 58.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 58.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 58.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Na przykład: zdanie D zaczyna się: *He thought that...* – oznacza to, że przed docelową luką będziemy szukali zdania, w którym został zidentyfikowany *he*. Z kolei w luce 58.2. znajduje się, według tekstu, cytat – coś, co powiedział mężczyzna. Należy zatem szukać czegoś, co może być wypowiedzią mężczyzny. W zdaniu po luce 58.3. znajdujemy słowo *also* – oznacza to w tym kontekście, że zdanie poprzednie będzie o jakimś aspekcie opisywanych przyjęć, oprócz jedzenia, o którym mowa w zdaniu po luce.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 59. 0-5 pkt

Zadanie 59.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 59.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 59.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 59.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 59.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym. Na przykład w zadaniu 59.2. wszystkie odpowiedzi zawierają koncepcje zawarte w tekście (kupowanie torby, rozmawianie przez telefon, odbieranie telefonu, wyjazd do Kalifornii), ale tylko jedna odpowiedź opisuje to, co Monica robiła podczas wakacji.

Krok 2: Pytanie 59.5. sprawdza rozumienie kontekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, postaraj się zrozumieć chronologię wydarzeń w tekście oraz które wydarzenia są opisywane jako przeszłe w stosunku do narracji, a które dotyczą opisywanego dnia.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 60. 0-2 pkt

Zadanie 60.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 60.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych,
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę,
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia,
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje,
- pytać o opinie i preferencje,
- zgadzać się i nie zgadzać z opiniami,
- składać i przyjmować życzenia i gratulacje,
- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia,
- prosić o radę i jej udzielać,
- prosić o pozwolenie, udzielać i odmawiać go,
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować,
- wyrażać emocje,
- stosować zwroty i formy grzecznościowe,
- inne.

Krok 2: Rozwiązując to zadanie, bądź szczególnie czujny/czujna przy minidialogach trójczłonowych. Pamiętaj, że wypełnienie luki w środku dialogu musi pasować do obu otaczających ją wypowiedzi – w obu przykładach w tym zadaniu wszystkie opcje pasują do wypowiedzi przed luką, ale tylko jedna – do tego, co jest po niej.

Krok 3: Zwróć uwagę, by wybrane przez siebie wypowiedzi pasowały do odpowiednio: *Great idea!* oraz *Not at all!*

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 61. 0-2 pkt

Zadanie 61.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 61.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: By rozwiązać zadanie 61.1., powtórz czasowniki modalne i zwróć uwagę na partykułę *to* przed czasownikiem *be*.

Krok 3: W 61.2. nie zapomnij o rozróżnieniu między „sam” a „samotny”.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 62. 0-2 pkt

Zadanie 62.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 62.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnej transformacji części zdania z trzech podanych opcji.

Krok 2: Zanim podejmiesz decyzję w 62.1., pamiętaj, że *friend* to rzeczownik policzalny – ma to pewne implikacje gramatyczne.

Krok 3: W 62.2. musisz znaleźć synonim do czasownika *count on somebody*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 63. 0-2 pkt

Zadanie 63.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

haven't seen her

Zadanie 63.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

mind looking

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Zwróć uwagę, że w zadaniu 63.1. zaimek *she* musi zostać odmieniony, a zwrot *for ages* zwykle wymaga użycia konkretnego czasu.

Krok 3: W 63.2. przypomnij sobie, jakiego dopełnienia używamy po czasowniku *to mind* (*to do* czy *doing*).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 64. 0-2 pkt

Zadanie 64.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. to

Zadanie 64.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B. do

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. typowe połączenia przymiotników z przyimkami (np. *suspicious of, married to, familiar with*). Warto też powtórzyć typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, do the dishes, keep a promise, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 65. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element czwarty, możesz napisać: *Happy birthday, John! I hope you will have a very good year, full of joy.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element drugi, możesz napisać: *I have bought you a book. I will send it to you by post next week.*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład zdanie: *I can't come to the party* nie jest prze-prosinami (element pierwszy), ale jest nimi zdanie typu: *I am sorry that I can't come to the party.*

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójdę do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *I cannot come because..., Why don't you come to me?, Maybe you could come next month*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

6. Żywnienie

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 66. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć, np. nie możesz jedynie podać liczby osób, które mogą uczestniczyć w lekcji (byłoby to tylko odniesienie), ale powinieneś/powinnaś jakoś tę informację rozwinąć (np. krótko uzasadniając, dlaczego ta liczba jest ograniczona). Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Możesz np. zapytać: *When will the lesson take place and how long will it last?* Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza; negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego..

Zadanie 67. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *In the picture there are two people in the market. They are talking to a shop assistant.*
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. powiesz: *I think the man will buy something because he is looking at the products*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie, w czasie przeszłym (np. *I ate a delicious pizza last year in Italy*).
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),

- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 68. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij np. kwestie higieny, zdrowia, organizacji pracy, przyjemności ze spożywania lunchu, towarzystwa i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.
- Krok 2:** Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Przykładowo: odpowiadając na pytanie 2., przedstaw rekomendacje dotyczące sposobów poprawy diety przez zasugerowanie tego, co powinni jeść, pić, jak często powinni spożywać posiłki oraz w jakich warunkach.
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 69. 0-4 pkt

Zadanie 69.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 69.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 69.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 69.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchając tekstu, nie wylapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo:

- *trying out new kitchen equipment* w tekście nagrania występuje jako *there's a wide variety of appliances and tools*;
- *cooking your favourite dish all the time to pull out your old recipes*;
- *a break the routine to getting out of your comfort zone*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 70. 0-5 pkt

Zadanie 70.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

sisters/family

Zadanie 70.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

friends from work/workmates

Zadanie 70.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

their garden

Zadanie 70.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

Brian

Zadanie 70.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

chocolate cake

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej lukie. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu. Przykładowo:

w tym zadaniu słyszymy: *your sisters* i *my workmates*, a w lukach napiszemy odpowiednio: *(Sarah's) sisters* i *(Brian's) workmates*.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *dessert* zamiast *chocolate cake* w luce 70.5.) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 71. 0–3 pkt

Zadanie 71.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 71.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 71.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Na przykład: w zdaniu C czytamy: *He built...* – oznacza to, że będziemy szukali luki, którą poprzedza zdanie, które zidentyfikuje *he*. Z kolei po luce 71.1. następuje zwrot: *In that way* – stąd wiemy, że w zdaniu, którego szukamy, musi być wspomniany sposób na zrobienie czegoś.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 72. 0–5 pkt

Zadanie 72.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 72.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 72.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 72.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 72.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym. Na przykład w zadaniu 72.2. odpowiedzi zawierają *handles*, *shells* oraz *grains* – wszystkie te wyrazy pojawiają się w kontekście pierwszych łyżek, ale tylko jedna odpowiedź jest poprawna w odniesieniu do tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 73. 0-2 pkt

Zadanie 73.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

from

Zadanie 73.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

lot

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakie słowo uzupełni lukę tak, żeby zdanie było poprawne gramatycznie oraz miało sens.

Krok 2: W zadaniu 73.1. zwróć uwagę na słowo *to* (trzecie słowo po *luce*) i stwórz pasujący do niego zwrot.

Krok 3: W zadaniu 73.2. należy wykazać się znajomością angielskiego zwrotu oznaczającego „dużo (czegoś)”.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 74. 0-2 pkt

Zadanie 74.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 74.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: Przykład 74.1. zrobisz poprawnie, jeśli powtórzysz sobie tzw. pytania wewnętrzne. Pamiętaj, nie ma pytania w środku zdania.

Krok 3: W 74.2. wszystkie odpowiedzi będą poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 75. 0-2 pkt

Zadanie 75.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 75.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu opcji zawierającej możliwie dokładne przekształcenie zdania. Zazwyczaj wszystkie odpowiedzi będą poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie oddawała znaczenie zdania oryginalnego.

Krok 2: Zadania tego typu potrafią być łamigłówką. Przykładowo: w zadaniu 75.1. dobrze przeanalizuj negację, by nie popełnić błędu logicznego. Podobnie w 75.2. – zastanów się, kto faktycznie upiekł to ciasto.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 76. 0-2 pkt

Zadanie 76.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

wouldn't eat

Zadanie 76.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

has tried

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Zwróć uwagę, że 76.1. wymaga znajomości trybu warunkowego. Przeanalizuj końcówkę zdania z luką, aby ustalić, który to tryb.

Krok 3: W 76.2. wybierz poprawny czas gramatyczny; wykorzystaj słowo *yet* jako podpowiedź.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 77. 0-2 pkt

Zadanie 77.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. while

Zadanie 77.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. know

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: W 77.1. zauważ, że zwrot „od czasu do czasu” zawiera słowo, które może też oznaczać „w czasie, gdy”.

Krok 3: W 77.2. pamiętaj, że w języku angielskim używamy tego samego słowa, by oddać znaczenia „wiedzieć” i „znać”.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 78. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element trzeci, możesz napisać: *I would like to show them around the school and prepare some traditional Polish food.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element drugi, możesz napisać: *I suggest organising the meeting in our school on Friday at 5 o'clock.*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład: zdanie *We meet tomorrow* nie jest propozycją czasu spotkania (element drugi), ale byłoby nią: *Let's meet tomorrow.*

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *last year's meeting*, *Can you help me with organising the meeting?*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

7. Zakupy i usługi

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 79. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w czasie której egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Zwróć uwagę, że w tym konkretnym zadaniu wszystkie elementy są podwójne; to znaczy, że wystarczy jedynie odnieść się do każdego z członów w każdym elemencie (np. *I want my bed to be big and white*). Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań, np. *What is the price and can I pay in installments?* Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza; negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 80. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see a woman trying on shoes in a shop and talking to a shop assistant*.
- Krok 2:** Pamiętaj, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *The woman feels great because the shoes is very nice*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie, w czasie przeszłym (np. *Last week I bought a bag but it turned out to be too small for school*).
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),

- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 81. **czas: 5 min**

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Możesz uwzględnić wygodę dokonywania zakupów, cenę, bezpieczeństwo, aspekt społeczny, higienę i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.
- Krok 2:** Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Na przykład: odpowiadając na pytanie 2., nie musisz od razu opowiedzieć się za żadną ze stron: możesz najpierw omówić plusy i minusy robienia zakupów samemu i w towarzystwie, a następnie wyrazić swoje preferencje.
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 82. **0-5 pkt**

Zadanie 82.1. **0-1 pkt**

Odpowiedź

E

Zadanie 82.2. **0-1 pkt**

Odpowiedź

C

Zadanie 82.3. **0-1 pkt**

Odpowiedź

D

Zadanie 82.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 82.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchaj uważnie tekstu. Nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Ponadto kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *feeds the kids* (zdanie C) w tekście nagrania występuje jako *give my kids a snack*, a *has the list made for him* to *my wife creates a list (for my shopping)*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 83. 0-2 pkt

Zadanie 83.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 83.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *approves* (aprobuje) i *rejects* (odrzuca).

Krok 2: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna. Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Ponadto często w zadaniach tego typu należy wyciągnąć myśl ogólną, do której odnosi się tekst. Przykładowo: mężczyzna opisuje w kilku zdaniach coś, co można uznać za płatną usługę (zadanie 83.1.), a końcowa wymiana zdań pokazuje, jak mężczyzna zmienia swoje zdanie w pewnej kwestii, której dotyczy zadanie 83.2.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 84. 0-4 pkt

Zadanie 84.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 84.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 84.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 84.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Przykładowo: po luce 84.1. czytamy: *It's called Deep Dive* – oznacza to, że dla tej luki będziemy szukali zdania, w którym dowiemy się, czym jest *it*, i które będzie jakoś nawiązywało do *Deep Dive*, które jest głębokie na 60 metrów. Z kolei zdanie E brzmi: *Actor Will Smith has also visited the pool* – stąd wiemy, że przed tym zdaniem musi paść nazwisko innej osoby odwiedzającej basen, co pasuje np. do luki 84.3., a co dodatkowo potwierdza początek następującego po tej luce zdania (*They were both...*).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 85. 0-4 pkt

Zadanie 85.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

ilości pokoi i łazienek / liczby pomieszczeń

Zadanie 85.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

wystarczająco dużo miejsca do parkowania / miejsce do zaparkowania (auta)

Zadanie 85.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

dwa

Zadanie 85.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

ogrodzie

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to jest wyzwaniem, ponieważ wymaga przeczytania, zrozumienia i przetworzenia kilku tekstów różnych typów. Pytania w tym zadaniu sprawdzają, czy umiesz uzupełnić luki w liście na podstawie kilku przeczytanych tekstów, to znaczy, że odpowiedź na dowolne pytanie może znajdować się w każdym z tekstów. Warto pamiętać, że w tego typu zadaniach (choć nie jest tak w tym przypadku) teksty mogą zawierać m.in. informacje przedstawione w formie wykresów, map i symboli.

Krok 2: Nie stresuj się, gdy widzisz kilka możliwości sformułowania odpowiedzi. Ważne, aby odpowiedź była zgodna z prawdą i wystarczająco precyzyjna. Na przykład: w luce 85.1. możesz napisać: *ilość pokoi i łazienek lub ilość pomieszczeń*; w luce 85.2.: *miejsce do zaparkowania* albo *wystarczająco dużo miejsca do zaparkowania*, a w luce 85.3.: *dwa* lub *2*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 86. 0-2 pkt

Zadanie 86.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 86.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych,
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę,
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia,
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje,
- pytać o opinie i preferencje,
- zgadzać się i nie zgadzać się z opiniami,
- składać i przyjmować życzenia i gratulacje,
- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia,
- prosić o radę i jej udzielać,
- prosić o pozwolenie, udzielać i odmawiać go,
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować,
- wyrażać emocje,
- stosować zwroty i formy grzecznościowe,
- inne.

Krok 2: Rozwiązując to zadanie, bądź szczególnie czujny/czujna przy minidialogach trójczłonowych; pamiętaj, że wypełnienie luki w środku dialogu musi pasować do obu otaczających ją wypowiedzi. Na przykład: w zadaniu 86.2. wszystkie opcje pasują do wypowiedzi przed luką, ale tylko jedna – do tego, co jest po niej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 87. 0–2 pkt

Zadanie 87.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 87.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: W zadaniu 87.1. pamiętaj, że w zdaniach pytających o podmiot (np. zaczynających się od *who*) formułujemy orzeczenie w 3. osobie liczby pojedynczej.

Krok 3: Zadania 87.2. nie zrobisz, jeśli nie powtórzysz strony biernej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 88. 0–2 pkt

Zadanie 88.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 88.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnej transformacji części zdania z trzech podanych opcji. Prawie wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie oddawała znaczenie fragmentu oryginalnego.

Krok 2: W przykładzie 88.1. przeanalizuj, który ze zwrotów może być użyty po przecinku – tak, jak w zdaniu oryginalnym.

Krok 3: W 88.2. zastanów się, który zwrot najlepiej oddaje oryginalną treść i jest sformułowany we właściwym czasie gramatycznym.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 89. 0-2 pkt

Zadanie 89.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

miss going/will miss going

Zadanie 89.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

doesn't belong

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: W przykładzie 89.1. przeanalizuj, jakie dopełnienie powinno się pojawić po czasowniku *miss* (*to do* czy *doing*).

Krok 3: W przykładzie 89.2. zauważ, że masz stworzyć zdanie przeczące, i pamiętaj, że *belong* jest tzw. czasownikiem statycznym (najczęściej nie pojawia się w formie ciągłej).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 90. 0-2 pkt

Zadanie 90.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. pay

Zadanie 90.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. across

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. czasowniki frazowe (np. *grow up*, *come across*, *put off*, *get along*) oraz typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest*, *pay attention*, *keep a promise*, *tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 91. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać

minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element trzeci, możesz napisać: *The shop I liked best was the one with sweets. It offers sweets in very many flavours, beautifully packed.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu jego elementów, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element pierwszy, możesz napisać: *I spent three hours there. I managed to buy a dress and lots of sweets.*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład: zdanie *I go there again* nie jest wyrażeniem zamiaru, jest nim np. *I am going to go there again.*

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie. Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

8. Podróżowanie i turystyka

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 92. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w czasie której egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1. będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Na przykład: mówiąc o miejscu wycieczki, nazwij to miejsce i rozwiń informację, podając jego lokalizację. Odniesienie się do danego elementu i rozwińnięcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania, np. gdy znajoma (egzaminator) zapyta o dodatkowe atrakcje na wycieczce, nie opowiadaj o atrakcjach swojego miasta.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza (np. powie, że nie odpowiadają mu zaproponowane przez ciebie posiłki); negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, by otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 93. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see a woman standing in the street. She's catching a taxi.*
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *The woman may be going to a job interview because she's wearing elegant clothes.*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym (np. *Last year I spent 28 hours travelling to London by coach.*).
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question.*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),

- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 94. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij takie kwestie, jak: ile będziesz w stanie zobaczyć podczas zwiedzania, jak bardzo się zmęczysz, na ile przyjemnie spędzisz czas, na ile bezpiecznie spędzisz czas, na ile dana forma zwiedzania jest przyjazna dla środowiska i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.
- Krok 2:** Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Na przykład: odpowiadając na pytanie 2, nie możesz ograniczyć się do samego podania idealnej długości wycieczki wakacyjnej – podaj powody swojej decyzji, np. omawiając kwestie higieny, bezpieczeństwa, zmęczenia, finansów, zobowiązań domowych i inne.
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 95. 0-4 pkt

Zadanie 95.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 95.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 95.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

Zadanie 95.4. 0-1 pkt**Odpowiedź**

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchając tekstu, nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo:

- *having a limited amount of money on you to never take more money than you are willing to lose;*
- *using the Internet to learn about the place to I advise watching a few vlogs;*
- *carrying a copy of your passport with you to print out copies of all your important documents.*

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 96. 0-4 pkt**Zadanie 96.1. 0-1 pkt****Odpowiedź**

6:30

Zadanie 96.2. 0-1 pkt**Odpowiedź**

on the third floor

Zadanie 96.3. 0-1 pkt**Odpowiedź**

mini fridge

Zadanie 96.4. 0-1 pkt**Odpowiedź**

50% / half

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Przykładowo: w tym zadaniu słyszymy: *the restaurant serves breakfast from 6:30 to 9 a.m.*, a zdanie z luką 96.1. brzmi: *breakfast served from 6:30 to 9 a.m.*

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona

zbyt ogólna (np. *early morning* zamiast 6:30) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 97. 0–3 pkt

Zadanie 97.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 97.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 97.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Po luce 97.1. czytamy: *Finally, the airport staff managed to locate the turtle...* – oznacza to, że będziemy szukali zdania, w którym został wspomniany cel znalezienia żółwia.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 98. 0–4 pkt

Zadanie 98.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 98.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 98.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 98.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie.

Krok 2: Podobnie jak w zadaniach odsłuchowych nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście zwrotów: *absorb knowledge*, *make new friends* ani *escape the routine*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. Tu na trop naprowadzą nas odpowiednio: *get to know new things*, *meet people* oraz *a break from our daily lives*. Zachowaj czujność, ponieważ pojedyncze słowa z nagłówków mogą pojawić się we fragmentach niebędących poprawnymi odpowiedziami, aby sprawdzić, czy rzeczywiście rozumiesz znaczenie tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 99. 0-3 pkt

Zadanie 99.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 99.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 99.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym. Na przykład: w pytaniu 99.3. odpowiedzi zawierają zwroty padające w tekście (np. *scenery*, *wild animals*), ale kontekst ich użycia wyklucza te odpowiedzi jako poprawne.

Krok 2: Pytanie 99.1. Zawiera słowo *not* – zawsze uważnie czytaj całe pytanie do końca, by uniknąć pobieżnego i niewłaściwego zrozumienia jego treści.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 100. 0-2 pkt

Zadanie 100.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 100.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych,
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę,
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia,
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje,
- pytać o opinie i preferencje,
- zgadzać się i nie zgadzać się z opiniami,
- składać i przyjmować życzenia i gratulacje,
- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia,
- prosić o radę i jej udzielać,
- prosić o pozwolenie, udzielać i odmawiać go,
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować,
- wyrażać emocje,
- stosować zwroty i formy grzecznościowe,
- inne.

Krok 2: Rozwiązując to zadanie, bądź szczególnie czujny/czujna przy minidialogach trójczłonowych. Pamiętaj, że wypełnienie luki w środku dialogu musi pasować do obu otaczających ją wypowiedzi. Na przykład: w zadaniu 100.1. wszystkie opcje mogłyby ewentualnie pasować do wypowiedzi przed luką, ale tylko jedna – do tego, co jest po niej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 101. 0-2 pkt

Zadanie 101.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 101.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: W zadaniu 101.2. wszystkie odpowiedzi będą poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem tego zwrotu w języku polskim.

Krok 3: Zadanie 101.2. zrobisz poprawnie, jeśli powtórzysz sobie tzw. pytania wewnętrzne. Pamiętaj, że nie ma pytania w środ-

ku zdania.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 102. 0-3 pkt

Zadanie 102.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

was

Zadanie 102.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

at

Zadanie 102.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

not

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakie słowo uzupełni lukę tak, żeby zdanie było poprawne gramatycznie oraz miało sens.

Krok 2: W zadaniu 102.1. przypomnij sobie, jak tworzymy stronę bierną w czasie przeszłym prostym.

Krok 3: W zadaniu 102.2. należy wykazać się znajomością angielskiego zwrotu oznaczającego „jednocześnie, w tym samym czasie”.

Krok 4: W zadaniu 102.3. musisz stworzyć zdanie tzw. emfaticzne – czyli napisać „To jego długość sprawia, że ten most jest unikatowy”.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 103. 0-2 pkt

Zadanie 103.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

have my car repaired

Zadanie 103.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

isn't used to

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: W 103.2. musisz powiedzieć „nie jest przyzwyczajony do latania”. Nie pomył dwóch struktur: *used to do* i *be used to doing*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 104. 0-2 pkt

Zadanie 104.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. take

Zadanie 104.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. place

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, take a look, keep a promise, take place, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 105. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element trzeci, możesz napisać: *I was impressed by the city of London, which is huge and always full of life. There are amazing restaurants there.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do jego obu elementów, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku realizując element drugi, możesz napisać: *One day we rented bikes. Mine got a flat tyre. We had it repaired in a local garage.*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład zdanie: *You visit London* nie jest rekomendacją miejsca (element czwarty); jest nią np. zdanie *You should visit London because it's an amazing place full of attractions.*

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz: „najpierw pójdę do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *I chose to go there because..., a big problem came up, I was especially impressed by..., you definitely should visit...*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 pkt.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 106. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w czasie której egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1. będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwijać. Przykładowo: podając sposób dojazdu do muzeum, odnieś się (*We will go there by bus*) i rozwiń tę myśl (... *because it's the cheapest means of transport*). Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza (np. koleżanka może podważać atrakcyjność tego miejsca – odpowiedz jej adekwatnie, starając się przekonać ją do swojego punktu widzenia); negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 107. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwijać. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see four people on a stage, playing music*.
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *The people are enjoying themselves. I can see it in their faces*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadбай o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym (*Last month I went to a music concert of my favourite band. The concert took place in Warsaw*).
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 108. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij np.: typ filmu, typ kina, walory graficzne plakatu, możliwość zakupu przekąsek, długość trwania seansu, wasz nastrój tego wieczoru i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.

Krok 2: Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Na przykład: odpowiadając na pytanie 2, nie musisz od razu opowiadać się za żadną ze stron; omów pozytywne i negatywne trendy w muzyce, a następnie podejmij decyzję. W ten sposób twoja odpowiedź będzie bogatsza.

Krok 3: Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Krok 4: Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 109. 0-4 pkt

Zadanie 109.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 109.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 109.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 109.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchaj uważnie tekstu. Nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *something fascinating to photograph* w tekście nagrania występują jako *interesting subject to photograph*, a *certain times of day to around sunrise and sunset*. Zwróć uwagę na tzw. czasowniki funkcyjne; zdania A i D używają czasownika *explain*, zatem w wypowiedzi będziemy oczekiwali wyjaśnienia tego, czego dotyczy dane zdanie.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 110. 0-5 pkt

Zadanie 110.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

singing

Zadanie 110.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

theatre

Zadanie 110.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

the end

Zadanie 110.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

meals

Zadanie 110.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

transport

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. W tym zadaniu słyszymy: *accommodation and meals are provided but you have to get to the camp using your own means of transport*, a zdania 110.4. i 110.5. brzmią odpowiednio: *included: accommodation and) meals* oraz *(not included:) transportation*.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna lub zawężona (np. *lunch* zamiast *meals*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 111. 0–3 pkt

Zadanie 111.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 111.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 111.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać teksty, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym.

Krok 2: Pytanie 111.2. zawiera słowo *not (don't)* – zawsze uważnie czytaj całe pytanie do końca, by nie popaść w pułapkę pobieżnego i niewłaściwego zrozumienia jego treści.

Krok 3: Pytanie 111.3. sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydzwięk i znaczenie całego tekstu. Nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach (np. *price, artist*).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 112. 0–4 pkt

Zadanie 112.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

Zadanie 112.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 112.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 112.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Po luce 112.1. czytamy: *It is called...* – oznacza to, że będziemy szukali zdania, w którym zostało wspomniane *it*. Z kolei po luce 112.2. następuje *People often think it's gross to eat them* – stąd wiemy, że szukamy dla tej luki zdania identyfikującego słowo *them*. Ostatnie zdanie tekstu kończy się słowami *he added*, czyli szukamy zdania, które wyjaśni nam, kto to *he*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych**Zadanie 113. 0-2 pkt****Zadanie 113.1. 0-1 pkt**

Odpowiedź

C

Zadanie 113.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych,
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę,
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia,
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje,
- pytać o opinie i preferencje,
- zgadzać się i nie zgadzać się z opiniami,
- składać i przyjmować życzenia i gratulacje,
- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia,

- prosić o radę i jej udzielać,
- prosić o pozwolenie, udzielać i odmawiać go,
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować,
- wyrażać emocje,
- stosować zwroty i formy grzecznościowe,
- inne.

Krok 2: Rozwiązując to zadanie, bądź szczególnie czujny/czujna przy minidialogach trójczłonowych; pamiętaj, że wypełnienie luki w środku dialogu musi pasować do obu otaczających ją wypowiedzi. W tym zadaniu w obu przykładach wszystkie opcje pasują do wypowiedzi przed luką, ale tylko jedna – do tego, co jest po niej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 114. 0-2 pkt

Zadanie 114.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 114.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski. Zauważ, że w drugim przykładzie wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 2: W 114.1. pamiętaj o dwóch rzeczach: o zasadzie pojedynczego przeczenia w języku angielskim (przeczenia tworzymy za pomocą jednej, nie dwóch negacji) i o tym, że rzeczownik *film* jest policzalny.

Krok 3: W 114.2. początek zdania *My friend said...* jest wskazaniem do zastosowania następstwa czasów według reguł mowy zależnej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 115. 0-2 pkt

Zadanie 115.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 115.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnej transformacji części zdania z trzech podanych opcji. Zazwyczaj, np. w 115.1., wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie oddawała znaczenie fragmentu. Skup się, ponieważ rozróżnienie tych zdań wymaga zniuansowania znaczeń.

Krok 2: W przykładzie 115.2. powtórz sobie znaczenia tych czasowników frazowych. Jak za pomocą czasownika frazowego powiedzieć: „film ukazał się”?

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 116. 0-2 pkt

Zadanie 116.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

she gets

Zadanie 116.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

finished watching

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Zwróć uwagę, że zadanie 116.1. jest docelowo zdaniem w trybie warunkowym. Który to warunek (zwróć uwagę na *will* w zdaniu głównym)? W zadaniu 116.2. zauważ, że zdanie zaczyna się od słowa *yesterday* – zdecyduj, w jakim czasie ma być ono zbudowane (czy opisywana sytuacja odnosi się do przeszłości, teraźniejszości czy przyszłości).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 117. 0-2 pkt

Zadanie 117.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. keep

Zadanie 117.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B. letters

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”. Jakie dwa znaczenia ma słowo *letter*?

Krok 2: Przygotowując się do zadania 117.1., powtórz sobie typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, have a good time, keep quiet, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 118. 0–12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element pierwszy, możesz napisać: *Just before the film I dropped a very big bag of popcorn on the floor. I couldn't find anyone from the staff to help me with the mess.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odniesz się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element drugi, możesz napisać: *We went to see a romantic comedy. It was a bit cheesy but, all in all, worth the money.*

Krok 3: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 4: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka, oczywiście jeśli umiesz zrobić to poprawnie. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania takiego kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *something unpleasant happened, a problem arose when..., I made some comments, to which they reacted badly*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 pkt.

Krok 5: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

10. Sport

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 119. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w czasie której egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Na przykład: mówiąc o problemie, który pojawił się podczas zawodów, odnieś się do tematu (*I twisted my ankle*) i rozwiń go (*That is why I couldn't play on the last day of the tournament.*). Odniesienie się do danego elementu i rozwiniecie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza; negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto, na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 120. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *In the picture I can see two women in a park. They are giving each other a high-five.*
- Krok 2:** Pamiętaj, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *Maybe the women have just run a long distance and are happy with their success.*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadaj o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym: *I watched a tennis tournament, it was amazing. I hadn't expected the Polish player to win!*
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question.*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),

- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 121. **czas: 5 min**

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij np.: gust przyjaciela, bezpieczeństwo danej formy rekreacji, spektakularność prezentu, koszt zakupu atrakcji i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.
- Krok 2:** Tak jak powyżej, wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Pamiętaj, że odpowiadając na pytania 1 i 3 (które kończą się pytaniem *Why? Why not?*), warto przyjrzeć się danemu zjawisku z dwóch stron. W ten sposób twoja wypowiedź będzie bardziej rozwinięta.
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 122. **0-4 pkt**

Zadanie 122.1. **0-1 pkt**

Odpowiedź

E

Zadanie 122.2. **0-1 pkt**

Odpowiedź

D

Zadanie 122.3. **0-1 pkt**

Odpowiedź

B

Zadanie 122.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchając tekstu, nie wylapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Ponadto kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *a special piece of furniture* w tekście nagrania występują jako *a standing desk*, *a look for workout you actually enjoy to if the exercise you're doing isn't fun for you, find one that is*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 123. 0-4 pkt

Zadanie 123.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

Home Bike

Zadanie 123.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

touch screen

Zadanie 123.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

(class) membership

Zadanie 123.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

(clip-in cycling) shoes

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Przykładowo: w tym zadaniu słyszymy: *the Bodymind Home Bike costs 2,500 dollars, plus 40 dollars per month for a class membership*, a w zadaniu czytamy i odpowiednio wpisujemy: *It's not cheap because you have to pay 2,500 dollars for the bike and the class membership costs 40 dollars a month*.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. w luce 123.2.: *a device* zamiast *a screen*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 124. 0–4 pkt

Zadanie 124.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 124.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 124.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

F

Zadanie 124.4. 0–1 pkt

Odpowiedź

E

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie.

Krok 2: Podobnie jak w zadaniach odsłuchowych nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście słów: *escape the city life* ani *great family activity*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach; są to odpowiednio: *vast open space and peaceful quiet* oraz *why not get young ones outdoors*. Zachowaj czujność, ponieważ pojedyncze słowa z nagłówków mogą pojawić się we fragmentach niebędących poprawnymi odpowiedziami, aby sprawdzić, czy rzeczywiście rozumiesz znaczenie tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 125. 0–5 pkt

Zadanie 125.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 125.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 125.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 125.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 125.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym. W pytaniu 125.1. wszystkie odpowiedzi opisują bohatera, ale tylko jedno z nich opisuje go *sprzed* podróży; czytaj uważnie całe zdanie.

Krok 2: Pytanie 125.5. sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu; nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach. Upewnij się, że rozumiesz znaczenia słów: *warns*, *encourages*, *presents*, oraz wiesz, jak te funkcje mogłyby być realizowane w tekście.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 126. 0-2 pkt

Zadanie 126.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 126.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych,
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę,
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia,
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje,
- pytać o opinie i preferencje,
- zgadzać się i nie zgadzać się z opiniami,
- składać i przyjmować życzenia i gratulacje,

- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia,
- prosić o radę i jej udzielać,
- prosić o pozwolenie, udzielać i odmawiać go,
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować,
- wyrażać emocje,
- stosować zwroty i formy grzecznościowe,
- inne.

Krok 2: Rozwiązując to zadanie, bądź szczególnie czujny/czujna przy minidialogach trójczłonowych; pamiętaj, że wypełnienie luki w środku dialogu musi pasować do obu otaczających ją wypowiedzi. Na przykład, w 126.2. wszystkie opcje mogą ewentualnie pasować do wypowiedzi przed luką, ale tylko jedna – do tego, co jest po niej.

Krok 3: W 126.1. podejmij decyzję po analizie znaczenia słowa *heat*. Czy osobie X jest bardzo ciepło, czy – bardzo zimno?

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 127. 0-2 pkt

Zadanie 127.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 127.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: W 127.1. wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 3: W 127.2. wszystkie opcje są poprawne. Czytaj uważnie; wprowadź *if* znaczy „jeśli”, ale „jeśli nie” oddamy już innym słowem.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 128. 0-2 pkt

Zadanie 128.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

visit/reach/explore

Zadanie 128.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

where

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakie słowo uzupełni lukę tak, aby zdanie było poprawne gramatycznie i miało sens.

Krok 2: W 128.1. przypomnij sobie, jak można powiedzieć „odwiedzić (jakieś miejsce)”. Zwróć uwagę, że *go to* nie pasuje, ponieważ możesz użyć tylko jednego słowa.

Krok 3: W 128.2. należy stworzyć zdanie podrzędne. Wielu uczniów poda tu odpowiedź *there*, ale nie będzie ona poprawna; *there* można użyć po kropce lub średniku, ale nie po przecinku.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 129. 0-2 pkt

Zadanie 129.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

does/will/would/may Mark prefer

Zadanie 129.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

am not enjoying myself

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Zwróć uwagę, że 129.1. jest docelowo pytaniem.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 130. 0-2 pkt

Zadanie 130.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. get

Zadanie 130.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. pass

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. związki frazeologiczne, np.: *have a rest, get started, keep a promise, pass a test, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 131. 0–12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element drugi, możesz napisać: *The first training session was very intense because I'm not used to running for so long – but I was happy later on.*

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku realizując element trzeci, możesz napisać: *My shoes turned out not to be right for this sport, so I told my mum about and we are going shopping tomorrow.*

Krok 3: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład zdanie: *I win a school tournament* nie jest wyrażeniem spodziewanych rezultatów (element czwarty), a jest nim np. zdanie: *I hope to win a school tournament in the future.*

Krok 4: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 5: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie. Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Krok 6: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

11. Zdrowie

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 132. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Na przykład: udzielając rady na temat diety, możesz powiedzieć: *You should eat less sugar and avoid processed foods*. Odniesienie się do danego elementu i rozwinięcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza; negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania, np. jeśli koleżanka (egzaminator) uważa, że przesadzasz i nadmiernie się o nią martwisz, odpowiedz na temat, używając kontrargumentu. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 133. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *In the picture I can see a little girl on her mother's lap. She is being examined by a doctor.*
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *Next, the doctor is going to give a diagnosis and prescribe some medication.*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym, np. *Last month, after a test I had a headache. I drank some water and it went away.*
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),

- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 134. **czas: 5 min**

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Możesz uwzględnić: swój gust, zawartość merytoryczną plakatu, efekty wizualne, jasność przekazu, siłę perswazji i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.
- Krok 2:** Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Na przykład: odpowiadając na pytanie 3., zwróć uwagę, że masz omówić więcej niż jeden aspekt wpływu komputerów na zdrowie.
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 135. **0-4 pkt**

Zadanie 135.1. **0-1 pkt**

Odpowiedź

E

Zadanie 135.2. **0-1 pkt**

Odpowiedź

A

Zadanie 135.3. **0-1 pkt**

Odpowiedź

B

Zadanie 135.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchając tekstu, nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi (np. *drinking eight glasses of water per day* w zadaniu 135.1.), w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko właśnie bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Ponadto kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *finding out to check it out; sipping regularly to take a gulp every now and then, a eating hydrating food to eating grapes, berries, melons and lettuce.*

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 136. 0-2 pkt

Zadanie 136.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 136.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. umieć rozróżnić między *meet Roger* a *speak to Roger* oraz *be late for work* i *not come for work*.

Krok 2: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchaj uważnie tekstu. Nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć jego sens. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 137. 0-3 pkt

Zadanie 137.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 137.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 137.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Na przykład w zdaniu przed luką 137.1. wspomniane są rady lekarza, a zdanie po luce zawiera sformułowanie: *In most cases these two things...* – oznacza to, że dla tej luki będziemy szukali zdania, w którym podana zostanie druga z dwóch rad dotyczących radzenia sobie z kaszlem. Zwracaj uwagę na słowa, które odnoszą się do czegoś, typu *this, these, they, he, she, it*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 138. 0-4 pkt

Zadanie 138.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 138.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 138.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 138.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, tak że warto być czujnym.

Krok 2: Zwróć uwagę, że zadanie 138.1. jest przeczące – nie przeocz słowa *not (didn't)*. Takie pytanie też jest zawsze trudniejsze logicznie, więc się skup, odpowiadając na nie. Zadanie 139.3. pyta o to, z czym uczestnicy eksperymentu mieli trudność, czyli też jest tego typu; odpowiedzi niepoprawne w tym zadaniu będą mówiły o tym, co uczestnicy robili z łatwością albo co im się działo.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 139. 0-2 pkt

Zadanie 139.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 139.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie to sprawdza, czy potrafisz reagować w typowych, a także bardziej złożonych sytuacjach. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych,
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę,
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia,
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje,
- pytać o opinie i preferencje,
- zgadzać się i nie zgadzać się z opiniami,
- składać i przyjmować życzenia i gratulacje,
- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia,
- prosić o radę i jej udzielać,
- prosić o pozwolenie, udzielać i odmawiać go,
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować,
- wyrażać emocje,
- stosować zwroty i formy grzecznościowe,
- inne.

Krok 2: Zwróć uwagę, że w 139.2. masz wybrać odpowiedź będącą kontynuacją wypowiedzi osoby Y, a nie odpowiedzią na to, co Y mówi.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 140. 0-2 pkt

Zadanie 140.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 140.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski.

Krok 2: Czasami wszystkie (albo dwie z trzech) odpowiedzi są poprawne gramatycznie (np. 140.2.), ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 3: Przy poleceniu 140.1. przypomnij sobie: jak stosujemy *so* i *such* przed przymiotnikami oraz że po tzw. czasownikach zmysłowych stosujemy przymiotnik, a nie – jak po polsku – przysłówek.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 141. 0-2 pkt

Zadanie 141.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 141.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnej transformacji części zdania z trzech podanych opcji.

Krok 2: W obu przykładach w tym zadaniu wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale w obu przypadkach tylko jedna będzie oddawała znaczenie fragmentu oryginalnego. Jeśli chcesz to zadania wykonać prawidłowo, powtórz sobie czasowniki modalne (i struktury im pokrewne).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 142. 0-2 pkt

Zadanie 142.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

suffers from migraines

Zadanie 142.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

ask her to buy

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne i leksykalne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Aby poprawnie zrobić przykład 142.1., musisz wiedzieć, jaki przyimek następuje po słowie *suffer* (jak powiedzieć: „cierpieć na migrenę”).

Krok 3: W 142.2. chcesz powiedzieć „aby poprosić ją, by kupiła”. Jak wyrazić takie dopełnienie w języku angielskim?

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 143. 0-2 pkt

Zadanie 143.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. find

Zadanie 143.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. do

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, find it hard to do something, keep a promise, do somebody good, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 144. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element drugi, możesz napisać: *The invited doctor talked about a healthy diet, encouraged us to do sports and answered a few questions*, a w przypadku elementu pierwszego: *The speaker's job was a doctor. He works with children at a local hospital*.

Krok 2: Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element trzeci, możesz napisać: *I think the meeting was useful because it was informative as well as inspiring*.

Krok 3: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 4: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *the speaker's job was..., in order to be healthy, I...*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Krok 5: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

12. Nauka i technika

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 145. **czas: 4 min**

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Na przykład: omawiając sposób wręczenia prezentu, możesz powiedzieć, że wręczycie go wspólnie (odniesienie), na urodzinowej kolacji (rozwiniecie). Odniesienie się do danego elementu i rozwiniecie go może zostać zrealizowane także poprzez zadanie pytań. Możesz np. zapytać koleżankę (egzaminatora): *How much do we want to pay for the present?* (odniesienie) *Will 100 zlotys be enough?* (rozwiniecie). Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza (np. powie: *I don't really like this idea*); negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 146. **czas: 3 min**

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see a group of people in a museum. They are listening to a man.*
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *The listeners feel very excited. I can see it in their faces.*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3 będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadбай o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym (możesz np. powiedzieć: *My mother had a problem with her smartphone last week. It was switching off all the time.*).
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania na łatwiejszy język (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 147. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij np.: adekwatność danych zagrożeń do wieku uczniów, walory estetyczne plakatu, jasność przekazu, siłę perswazji i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.

Krok 2: Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Pamiętaj, by odpowiadać na temat, na przykład w pytaniu 2. masz omówić wady samochodów elektrycznych – słuchaj uważnie pytania, by nie pomylić zalet z wadami. Pamiętaj, by omówić kilka wad, zgodnie z poleceniem, a nie tylko jedną.

Krok 3: Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Krok 4: Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 148. 0-3 pkt

Zadanie 148.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 148.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 148.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu. Upewnij się, że rozumiesz takie słowa i zwroty, jak: *appropriate, appearance, take out a loan, borrow the money*.

Krok 2: Ponadto zwróć uwagę, w jaki sposób funkcje językowe są realizowane w tekście. Na przykład: funkcja oferowania jest wyrażona zdaniem: *Would you like me to go talk to the seller with you?*

Krok 3: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna; aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Na przykład (zadanie 148.2.): wzięcie pożyczki z banku lub pożyczka od mężczyzny pojawiają się jako tematy rozmowy, ale wsłuchaj się, w jakim kontekście występują.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 149. 0-3 pkt

Zadanie 149.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

two days

Zadanie 149.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

spacewalk

Zadanie 149.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

underwater astronaut

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Przykładowo: w tym zadaniu słyszymy: *the two days' long training program*, a w luce napiszemy: *(training program lasts for) two days*.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki (np. *forty-eight hours* zamiast *two days*): wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *a few days* zamiast *two days*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 150. 0-4 pkt

Zadanie 150.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 150.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 150.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 150.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Na przykład zdanie przed luką 150.1. jest pytaniem, można więc podejrzewać, że zdanie pasujące do luki będzie jakoś na to pytanie odpowiadać, ewentualnie to pytanie kontynuować. Podobnie jest z przykładami 150.2. i 150.3. Wczytaj się w sens pytania i poszukaj logicznych odpowiedzi wśród zdań A-E. Pamiętaj, by zachować sens wypowiedzi po obu stronach luki.

Krok 3: Po luce 150.4. czytamy: *He said...*, zatem będziemy chcieli się dowiedzieć ze zdania docelowego, kim jest *he*. Zwracaj uwagę na słowa, które odnoszą się do czegoś, typu: *this, these, they, he, she, it*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 151. 0-3 pkt

Zadanie 151.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 151.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 151.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdań przed luką i po niej.

Krok 2: Na przykład zdanie po luku 151.1. zaczyna się od: *The flight...* Ze względu na użycie *the* wiemy, że w zdaniu poprzedzającym będzie musiał być wprowadzony *flight* – i takiego zestawu zdań szukamy w A–D.

Krok 3: Za luką 150.2. czytamy: *He landed...*, a za luką 150.3.: *And it will be...* – będziemy chcieli się dowiedzieć ze zdań docelowych, kto i co stoi za *he* oraz *it*. Zwracaj uwagę na słowa, które odnoszą się do czegoś, typu *this, these, they, he, she, it*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych**Zadanie 152. 0–3 pkt****Zadanie 152.1. 0–1 pkt****Odpowiedź**

with/to

Zadanie 152.2. 0–1 pkt**Odpowiedź**

spend

Zadanie 152.3. 0–1 pkt**Odpowiedź**

for

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakie słowo uzupełni lukę tak, aby zdanie było poprawne gramatycznie i miało sens.

Krok 2: W 151.1. dobierz przyimek do czasownika *goes*.

Krok 3: W 152.2. należy wykazać się znajomością angielskiego zwrotu oznaczającego „wydawać na coś pieniądze”. Zwróć uwagę na słówko *on* w dalszej części tego zdania; podpowie ci ono, jakiego czasownika szukamy.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 153. 0–2 pkt**Zadanie 153.1. 0–1 pkt****Odpowiedź**

C

Zadanie 153.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski. Większość odpowiedzi jest tu poprawna gramatycznie, ale tylko jedna w obu przykładach będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 2: W 153.2. ustal, jak za pomocą czasowników frazowych oddać: „zepsuć się”, „zerwać relacje”, „poddąć się”.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 154. 0-2 pkt

Zadanie 154.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 154.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnej transformacji (części) zdania z trzech podanych opcji.

Krok 2: W obu przypadkach wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie oddawała znaczenie zdania/fragmentu oryginalnego.

Krok 3: Zadania tego typu potrafią być logiczną łamigłówką. Do takich należy 154.1.: zauważ, że zdanie oryginalne nie jest zdaniem podrzędnym warunku ani czasu.

Krok 4: W 154.2. uważnie przyjrzyj się opcjom, by wybrać wśród nich jedyną odnoszącą się do przyszłości.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 155. 0-2 pkt

Zadanie 155.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

afford to buy

Zadanie 155.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

were/was a scientist

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: W 155.1. dobrać właściwe dopełnienie do czasownika *afford* (to buy, czy buying?).

Krok 3: W 155.2. wykaż się znajomością struktury: *I wish I...* Możesz przeanalizować czasy gramatyczne użyte w tytule piosenki zespołu Pink Floyd: *Wish You Were Here*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 156. 0-2 pkt

Zadanie 156.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B. start

Zadanie 156.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. lend

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, start an experiment, keep a promise, lend somebody a hand, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 157. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do tego podpunktu. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element pierwszy, możesz napisać: *I lost the phone yesterday in the park, near the fountain*.

Krok 2: Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład: zdanie *I am more careful* nie jest wyrażeniem zamiaru (element czwarty), a jest nim np.: *I am going to be more careful in the future*.

Krok 3: Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.

Krok 4: Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *one negative consequence of losing a phone is that..., another negative consequence is..., I got my phone back thanks to...*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 pkt.

Krok 5: Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

13. Świat przyrody

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 158. czas: 4 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć, np. proponując kuzynowi odpowiednie miejsce na wypoczynek, nazwij to miejsce (odniesienie) oraz podaj jego lokalizację (rozwińcie). Odniesienie się do danego elementu i rozwinąć go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań, np. *How are you going to get here and have you considered coming by car?* Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania.
- Krok 3:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza (np. *This price is definitely too high for me*); negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 4:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 159. czas: 3 min

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see three women carrying umbrellas, walking in a very heavy rain.*
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora (np. *They feel cold because they are standing in water.*). Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadbaj o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym (np. *Last month I wanted to go to a concert but heavy rains made it impossible.*).
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,

- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 160. **czas: 5 min**

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij efekt wizualny plakatu, jasność przekazu, siłę perswazji hasła, ulubione kolory i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.

Krok 2: Tak jak powyżej, wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Zwróć też uwagę, że niektóre pytania są dwuelementowe. Na przykład: w pytaniu 3. masz nie tylko zidentyfikować największy obecnie problem przyrodniczy, lecz także wyjaśnić, dlaczego go za taki uważasz.

Krok 3: Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Krok 4: Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania na łatwiejszy język (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 161. **0-4 pkt**

Zadanie 161.1. **0-1 pkt**

Odpowiedź

B

Zadanie 161.2. **0-1 pkt**

Odpowiedź

E

Zadanie 161.3. **0-1 pkt**

Odpowiedź

A

Zadanie 161.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchając tekstu, nie wylapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć sens tekstu. Pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w błędne odpowiedzi, w celu zmylenia ucznia, który nie rozumie całości przekazu, tylko właśnie bazuje na pojedynczych słowach i zwrotach.

Krok 2: Ponadto kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty użyte w zadaniu mogą zostać inaczej oddane w treści nagrania. Przykładowo: *the colours* w tekście nagrania występują jako *green to orange to red to brown; the food to the dishes, a the holidays to Halloween, Bonfire Night, Guy Fawkes Day*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 162. 0-5 pkt

Zadanie 162.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

driest

Zadanie 162.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

river

Zadanie 162.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

ocean

Zadanie 162.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

400 years ago

Zadanie 162.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

low

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym. Na przykład: w tym zadaniu słyszymy: *In some parts of this desert it has not rained for over 400 years*, a w luce 162.4. napiszemy: *(In some parts of the desert it was last raining) over 400 years ago*. Użycie w miejscu luki np. *for over 400 years* spowoduje, że zdanie jest gramatycznie niepoprawne i nie otrzymasz za nie punktu.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *very many years* zamiast *400 years*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 163. 0–4 pkt

Zadanie 163.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 163.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 163.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 163.4. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź dla danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdań przed luką i po niej.

Krok 2: Za luką 163.1. czytamy: *It's landed...*, a za luką 163.2.: *It happens...* – zatem będziemy chcieli się dowiedzieć w obu przypadkach, co stoi za *it*. Zwracaj uwagę na słowa, które odnoszą się do czegoś, jak: *this, these, they, he, she, it*.

Krok 3: Warto też zwrócić uwagę na słowo *also* w zdaniu po luce 163.4.; właśnie takie słowa naprowadzają na trop poprawnej odpowiedzi.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 164. 0–5 pkt

Zadanie 164.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 164.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 164.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 164.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 164.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie odpowiedzieć na te pytania, musisz dokładnie przeczytać tekst, a potem wszystkie odpowiedzi. Często podane możliwe odpowiedzi pasują częściowo, więc warto być czujnym.

Krok 2: W zadaniu 164.2. odpowiedź trzeba niejako wywnioskować. Z tekstu dowiadujemy się, że AT przechodzi przez 14 stanów. Czy to znaczy, że odpowiedź B może być poprawna? Dowiadujemy się też, że trzeba mieć ze sobą namiot. Co to mówi nam o odpowiedzi D? W tekście występuje Mount Everest, użyte do opisu AT. Czy to, czego się dowiadujemy, nie wyklucza odpowiedzi C?

Krok 3: Ostatnie pytanie w tym zadaniu sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu; nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach (np. *Appalachian Trail, family, hiking*).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 165. 0-3 pkt

Zadanie 165.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

has

Zadanie 165.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

which/that

Zadanie 165.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

to

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakie słowo uzupełni lukę tak, aby zdanie było poprawne gramatycznie i miało sens.

Krok 2: W 165.1. stwórz zdanie w czasie present perfect simple.

Krok 3: W 165.2. należy wykazać się znajomością angielskiego słowa „które” (wybierzesz *who* czy *which*?).

Krok 4: W 165.3. stwórz dopełnienie do słowa *decide* („zdecydowali się przenieść ich”).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 166. 0-2 pkt

Zadanie 166.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 166.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski. Wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 2: W przykładzie 166.1. zwróć uwagę, że zwrot oryginalny dotyczy przymusu, a nie pozwolenia, oraz że jest on sformułowany w czasie przeszłym.

Krok 3: W przykładzie 166.2. nie pomył słów „tych” i „tamtych” oraz liczby mnogiej rzeczownika z liczbą pojedynczą.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 167. 0-2 pkt

Zadanie 167.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 167.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnej transformacji (części) zdania z trzech podanych opcji.

Wszystkie odpowiedzi będą poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie oddawała znaczenie zdania oryginalnego.

Krok 2: W 167.2. zwróć uwagę na słowo *perhaps*. Jakim czasownikiem modalnym oddamy myśl, że coś być może się wydarzy?

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 168. 0-2 pkt

Zadanie 168.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

doesn't look/may not look

Zadanie 168.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

is visited

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Zwróć uwagę, że 168.1. ma być zdaniem przeczącym, a *look* w tym znaczeniu jest czasownikiem statycznym (czyli nie przyjmuje formy ciągłej). Z kolei 168.2. jest docelowo zdaniem w stronie biernej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 169. 0-2 pkt

Zadanie 169.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. grow

Zadanie 169.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B. strong

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”. Jakim jednym słowem opiszemy mocne słońce i silne zwierzę?

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz też typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest, grow crops, keep a promise, tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 170. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do niego. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element drugi, możesz napisać: *A volunteer in a shelter walks the dogs, gives them food and cleans their cages.*
- Krok 2:** Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tej kropki, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element czwarty, możesz napisać: *You can contact me via phone every day, preferably in the afternoon.*
- Krok 3:** Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład zdanie: *You come to help in the shelter* nie jest zachętą (element trzeci). Byłoby nią natomiast zdanie: *Why don't you come and help us in the shelter?*
- Krok 4:** Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójdę do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.
- Krok 5:** Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie (np. *I have been a volunteer for a year, I chose to do this because...*). Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 pkt.
- Krok 6:** Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.

14. Państwo i społeczeństwo

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Zadanie 171. **czas: 4 min**

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Pamiętaj, że zadanie 1. na egzaminie ustnym jest poprzedzone rozmową wstępną, w której czasie egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Oznacza to, że przystępując do realizacji zadania 1., będziesz już oswojony/oswojona z sytuacją egzaminacyjną. Pamiętaj też, że będziesz miał/miała ok. 30 s na zapoznanie się z poleceniem, a późniejsza realizacja zadania może trwać maksymalnie 3,5 min.
- Krok 2:** Celem części ustnej egzaminu maturalnego jest ocena sprawności mówienia. To, co mówisz – o ile jest na temat – nie podlega ocenie. Pamiętaj, aby w czasie rozmowy odnieść się do wszystkich czterech elementów polecenia, a także je rozwinąć. Na przykład: jeśli mówisz, ile czasu poświęcasz na pomoc danej organizacji, powiedz, że pracujesz przez trzy popołudnia w tygodniu w czasie roku szkolnego (odniesienie) oraz przez miesiąc w wakacje (rozwińcie).
- Krok 3:** Odniesienie się do danego elementu i rozwińcie go może zostać zrealizowane także przez zadanie pytań. Zadanie 1. polega na rozmowie z egzaminatorem, więc pamiętaj, by adekwatnie reagować na zadawane pytania, np. jeżeli kolega pyta o twoje odczucia związane z pomaganiem, w odpowiedzi nie mów o swoich działaniach lub odczuciach innych osób.
- Krok 4:** Nie stresuj się ani nie pesz, gdy egzaminator się z tobą nie zgadza; negocjowanie treści jest wpisane w charakterystykę tego zadania. Jeśli egzaminator kończy zadanie i przechodzi do kolejnego przed upływem czasu, oznacza to, że zrealizowałeś/zrealizowałaś już wszystkie treści.
- Krok 5:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 172. **czas: 3 min**

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** Masz maksymalnie 3 min na realizację zadania 2. (opis obrazka i odpowiedź na trzy pytania) i nie dostajesz czasu na przygotowanie się do tej części egzaminu. Pamiętaj, aby zarówno opis, jak i odpowiedzi rozwinąć. W przypadku obrazka oznacza to zwykle, że warto wspomnieć, kogo lub co na nim widzisz, oraz gdzie i co ta osoba/rzecz robi, np. *I can see a man and a dog sitting on a pavement. The man is playing a musical instrument.*
- Krok 2:** Pamiętaj też, że opis jest tylko jedną z czterech części tego zadania. Nie skupiaj się na nim, bo zabraknie ci czasu na odpowiedź na pytania egzaminującego. Opisując obrazek, nie spekuluj na temat zawartych w nim treści; takich spekulacji będzie dotyczyło pierwsze pytanie egzaminatora, np. *The man may be collecting money for the trip because there is a big bag next to him.* Zwróć uwagę, w jakim czasie sformułowane są pytania; pytanie 3. będzie dotyczyło sytuacji z twojej przeszłości – zadбай o to, by odpowiadać na nie w czasie przeszłym (np. *Last year I with my class collected some money to help war-torn countries.*).
- Krok 3:** Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.
- Krok 4:** Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Zadanie 173. czas: 5 min

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Masz maksymalnie 5 min na realizację tego zadania, wliczając w to minutę na zapoznanie się z treścią zadania. W zadaniu 3. musisz wybrać jedną ilustrację (z dwóch lub trzech podanych), która twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu. Nie ma tu wyboru złego lub dobrego, ale pamiętaj, że musisz uzasadnić swoją decyzję, podając zarówno powody wyboru, jak i odrzucenia konkretnych ilustracji. Uwzględnij np.: jak bardzo dana aktywność jest pożądana w twojej społeczności, na ile jest bezpieczna, na ile jesteś w stanie zaangażować się w nią czasowo, na ile podoba Ci się fizycznie i inne. Następnie będziesz poproszony/poproszona, aby odpowiedzieć na dwa złożone pytania. Zwykle są to pytania o twoją opinię, którą musisz wyrazić i uzasadnić.

Krok 2: Wypowiedzi powinny być rozwinięte, jednak – co bardzo ważne – by osiągnąć pułap rozwinięcia wypowiedzi, w tym zadaniu musisz się postarać. Wyobraź sobie, że piszesz wypracowanie; na każdą z czterech części zadania (uzasadnienie wyboru, uzasadnienie odrzucenia, dwa pytania egzaminatora) postaraj się odpowiedzieć przynajmniej jednym, rozwiniętym akapitem. Przykładowo: odpowiadając na pytanie 1., podaj więcej niż jeden powód, dla którego ludzie powinni (lub nie powinni) się angażować w działalność społeczną, a następnie rozwiń argumenty.

Krok 3: Za to zadanie możesz otrzymać maksymalnie 6 pkt za sprawność komunikacyjną (klarowne przekazanie treści). Ponadto na koniec egzaminu ustnego zostanie całościowo oceniony twój język. Postaraj się używać bogatego słownictwa, aby otrzymać 4 pkt za zakres; unikaj popełniania błędów, aby otrzymać 4 pkt za poprawność; za poprawną wymowę otrzymasz maksymalnie 2 pkt, podobnie jak za płynność wypowiedzi.

Krok 4: Jeśli nie zrozumiałeś/zrozumiałaś pytania egzaminującego, możesz poprosić o powtórzenie (*Can you repeat, please?*), nie zostaną za to odjęte punkty. Możesz też poprosić o przeformułowanie pytania (*I'm not sure if I understand the question*). Jeśli jednak będziesz robić to zbyt często, możesz otrzymać mniej punktów.

Zasady oceniania

Za trzy zadania łącznie na maturze ustnej uczeń może otrzymać maksymalnie 30 pkt, z czego:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 pkt, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 pkt),
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniany w całej wypowiedzi zdającego,
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- wymowa: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego,
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 pkt, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 174. 0-3 pkt

Zadanie 174.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 174.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 174.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należy oprócz ogólnego zrozumienia słuchanego tekstu poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *no sooner than, queuing*.

Krok 2: Zauważ, że wszystkie albo prawie wszystkie kluczowe słowa i zwroty z możliwych odpowiedzi znajdują się w nagraniu, ale tylko jedna z odpowiedzi będzie poprawna; aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają. Przykładowo: w zadaniu 174.2. wspomniane są godziny 2:00 oraz 3:30, ale tylko jeden z kontekstów pasuje do zadanego pytania. Dobrze przeanalizuj gramatykę zdania, np. użyte negacje (por. 174.3.).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 175. 0-4 pkt

Zadanie 175.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

rabbits

Zadanie 175.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

greeting

Zadanie 175.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

six

Zadanie 175.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

613-921-173

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem konstruowane są w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego, niż jest wymagany w poleceniu, skutkuje nieprzyznaniem punktu. Zwróć też uwagę, czy w instrukcji jest ograniczenie liczby słów, których możesz użyć. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa, także skutkuje nieprzyznaniem punktu.

Krok 2: Większość luk w tego typu zadaniach będzie wymagała zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu. W tym zadaniu słyszymy: *Tuesday to Saturday 8 am to 5 pm and Sunday 11 am to 5 pm*, a w zadaniu 175.3. napiszemy: *(the shelter works) six (days a week)*. Użycie w tym miejscu np. *Tuesday to Sunday* spowoduje, że zdanie jest niepoprawne i komunikacja jest zaburzona, dlatego nie otrzymasz za nie punktu.

Krok 3: Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki: wszystkie synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia odpowiedzi zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. *most* zamiast *six*) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 176. 0–3 pkt

Zadanie 176.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

D

Zadanie 176.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

A

Zadanie 176.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Decydując się na odpowiedź dla danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po niej.

Krok 2: Zastanów się nad oczekiwanym sensem; w pierwszej luce będziemy oczekiwali odpowiedzi na zadane pytanie; dla drugiej luki będziemy szukali zdania, które wyjaśni nam, do czego odnosi się *there* w następnym zdaniu, a trzecia luka musi być wypowiedzią oficera policji na dany temat.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 177. 0–5 pkt

Zadanie 177.1. 0–1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 177.2. 0–1 pkt

Odpowiedź

E

Zadanie 177.3. 0–1 pkt

Odpowiedź

G

Zadanie 177.4. 0-1 pkt

Odpowiedź

F

Zadanie 177.5. 0-1 pkt

Odpowiedź

A

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadanie tego typu sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie.

Krok 2: Podobnie jak w zadaniach odsłuchowych nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście zwrotów: *to gain new skills*, *to become more open-minded*, *to grow personally*. Te znaczenia zostaną inaczej oddane w tekstach. Przykładowo: *to change one's life* z nagłówka to *making a difference in someone's day and life* z tekstu.

Krok 3: Zachowaj czujność, ponieważ pojedyncze słowa z nagłówków mogą pojawić się we fragmentach niebędących poprawnymi odpowiedziami, aby sprawdzić, czy rzeczywiście rozumiesz znaczenie tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Znajomość środków językowych

Zadanie 178. 0-3 pkt

Zadanie 178.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

be

Zadanie 178.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

why

Zadanie 178.3. 0-1 pkt

Odpowiedź

while/as

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Aby poprawnie wykonać to zadanie, trzeba wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Należy za każdym razem podjąć decyzję, jakie słowo uzupełni lukę tak, aby zdanie było poprawne gramatycznie i miało sens.

Krok 2: W 178.1. oczekujemy struktury biernej po czasowniku modalnym *shouldn't*.

Krok 3: W 178.2. podejmij decyzję co do logicznego związku między zdaniem z luką a tym je poprzedzającym (czy chcemy powiedzieć „mimo tego”, czy „dlatego też”, czy jeszcze coś innego).

Krok 4: W 178.3. przeanalizuj użyte czasy gramatyczne w tym zdaniu złożonym i zdecyduj, czy opisywane czynności są w stosunku do siebie uprzednie, czy równoczesne, a następnie zastosuj odpowiedni spójnik.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 179. 0-2 pkt

Zadanie 179.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Zadanie 179.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnego tłumaczenia fragmentów zdań na angielski. Wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie tłumaczeniem danego zwrotu w języku polskim.

Krok 2: Przy tym zadaniu powtórz sobie podstawowe funkcje czasowników modalnych (179.1.) oraz podstawowe czasy gramatyczne (179.2.).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 180. 0-2 pkt

Zadanie 180.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

C

Zadanie 180.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

B

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: Zadania tego typu polegają na wybraniu możliwie dokładnej transformacji części zdania z trzech podanych opcji. Wszystkie odpowiedzi są poprawne gramatycznie, ale tylko jedna będzie możliwie blisko oddawała znaczenie fragmentu oryginalnego.

Krok 2: Jeżeli nie umiesz zrobić tego zadania, posłuż się słownikiem. Wybranie poprawnej odpowiedzi wymaga znajomości podanych słów i zwrotów.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 181. 0-2 pkt

Zadanie 181.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

were arrested

Zadanie 181.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

boyfriend's siste

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić różne funkcje gramatyczne z użyciem podanych podpowiedzi.

Krok 2: Zwróć uwagę, że przykład 181.1. jest docelowo zdaniem w stronie biernej (ponieważ kryminalista zostaje aresztowany, a nie aresztuje kogoś), a następnie – pamiętając o zwrocie *last Thursday* – ustal, w jakim czasie ułożyć to zdanie.

Krok 3: W przykładzie 181.2. chcemy stworzyć formę dzierżawczą („siostra mojego chłopaka”). Dobrze zastanów się, gdzie umieścić apostrof.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Zadanie 182. 0-2 pkt

Zadanie 182.1. 0-1 pkt

Odpowiedź

A. out

Zadanie 182.2. 0-1 pkt

Odpowiedź

C. break

Rozwiązanie krok po kroku

Krok 1: W tym zadaniu wykorzystano fakt, że w języku angielskim słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”.

Krok 2: Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. czasowniki frazowe (np. *grow up*, *figure out*, *put off*, *get along*) oraz typowe związki frazeologiczne, np.: *have a rest*, *break the law*, *keep a promise*, *tell a secret*.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 183. 0-12 pkt

Rozwiązanie krok po kroku

- Krok 1:** W tym zadaniu zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje go dotyczące. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 pkt za treść. Przykładowo: realizując element trzeci, możesz napisać: *I was terrified but I knew I had to do something, so I called the police.*
- Krok 2:** Zwróć uwagę, że niektóre podpunkty są podwójne. Odnieś się do obu elementów tej kropki, a jeden z nich rozwiń. W tym przypadku, realizując element pierwszy, możesz napisać: *It all happened yesterday in the shopping mall near my house.*
- Krok 3:** Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane funkcje językowe. Na przykład: zdanie *The thief goes to jail* nie jest opisem kary, jaką złodziej powinien ponieść (element czwarty). Jest nim np.: *The thief should go to jail.*
- Krok 4:** Jeśli chcesz otrzymać 2 pkt za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst jest spójny na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mylisz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójde do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym.
- Krok 5:** Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie. Za zakres językowy możesz otrzymać maksimum 3 pkt.
- Krok 6:** Pisanie zakończ przeczytaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (Czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie? Czy wszędzie *I* jest zapisane wielką literą?). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 pkt.

Zasady oceniania

Za treść uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt, za spójność i logikę w wypowiedzi – 2 pkt, za zakres środków językowych – 3 pkt, za poprawność środków językowych – 2 pkt.